

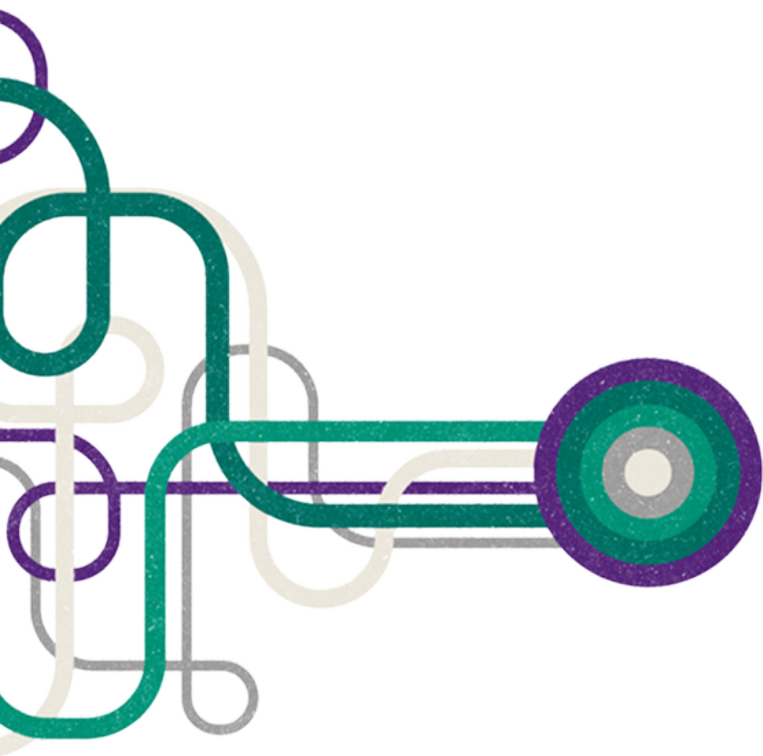
Grant Thornton

An instinct for growth™

Obec Partizánska Ľupča

Externý audit obce

Júl 2019

Grant Thornton

An instinct for growth™

Obec Partizánska Ľupča 417
032 15 Partizánska Ľupča

Grant Thornton Valuations s.r.o.
Križkova 9
811 04 Bratislava

<http://www.grantthornton.sk>

31. júla 2019

Vážený pán starosta,

na základe Objednávky č. 2019053, ktorej predmetom je „Externý audit“ si Vám dovoľujeme predložiť nasledujúcu správu, ktorá obsahuje posúdenie fungovania a hospodárenie obce Partizánska Ľupča (ďalej len „Obec“) z nasledujúcich hľadísk:

- Organizácia/organizačné zabezpečenie
- Analýza hospodárenia obce
 - rozpočet obce
 - analýza výdavkov
 - obstarávanie a realizácia investičných akcií
 - energetika

Správa je spracovaná primárne z podkladov a informácií poskytnutých obecným úradom Partizánska Ľupča, doplnená o verejne dostupné údaje a informácie získané z diskusií so zamestnancami obecného úradu. Pokiaľ nie je uvedené inak, všetky tabuľky a grafy použité v tejto záverečnej správe sú vytvorené z poskytnutých údajov.

Táto správa je dôverná a bola pripravená výhradne pre obecný úrad Partizánska Ľupča. Nesmie sa používať, reprodukovat' ani šíriť za akýmkoľvek

iným účelom, v celku alebo po častiach, bez nášho predchádzajúceho písomného súhlasu. V maximálnej možnej miere povolenej zákonom neprijímame ani nepreberáme zodpovednosť žiadnej inej osoby ako je obecný úrad Partizánska Ľupča za našu prácu, správu a iné vyjadrenia alebo za akékoľvek názory, ktoré sme vytvorili. Neponesieme žiadnu zodpovednosť za akúkoľvek stratu alebo škodu vyplývajúcu z použitia správy adresátom na akýkoľvek iný účel než v súvislosti s auditom.

S pozdravom

Peter Vlasatý, Partner, Grant Thornton Valuations s.r.o.,

Popis posudzovaného subjektu

Základné údaje

Názov subjektu	Obec Partizánska Ľupča
Typ subjektu	obec
Samospráva obce	starosta obecné zastupiteľstvo (9 poslancov) obecná rada (starosta a 3 poslanci)
Počet obyvateľov	1 300
Ročné náklady	xxx EUR
Ročné príjmy	xxx EUR
Rozpočtové organizácie obce	KARITA Zariadenie pre seniorov Základná škola Partizánska Ľupča

Orgány obce

Obecná rada	Poradný orgán obecného zastupiteľstva Zloženie komisie: 3 poslanci a starosta
Finančná a investičná komisia	Zloženie komisie: 2 poslanci, 1 zamestnanec úradu, 2 obyvatelia obce. Stretnutia 1x kvartálne. Agenda: Rozpočet, investičné akcie, fungovanie RO. Výstupy sa predkladajú obecnej rade.
Stavebná komisia	Zloženie komisie: 3 poslanci, 1 pracovník, 1 obyvateľ Agenda: Územné plánovanie, výstavba a oprava komunikácií, predaj a prenájom nehnuteľného majetku obce
Komisia OP a ŽP	Zloženie komisie: 2 poslanci, 1 pracovník (technické služby), 1 obyvateľ Agenda: ochrana prírody, kontrolná činnosť, výsadba v obci, nakladanie s odpadmi.
Sociálna komisia	Zloženie komisie: 1 poslanec, 1 pracovník (matrikár), 1 riaditeľka KARITY, 1 obyvateľ Agenda: činnosti v oblasti sociálnej politiky, poradenstvo pre obyvateľov obce, získavanie zdrojov na financovanie sociálnych služieb.

Prístup k auditu

Audit prebiehal v priebehu mesiacov jún a júl 2019 na Obecnom úrade v Partizánskej Ľupči a vo vytipovaných lokalitách / objektoch v obci.

Cieľom realizovaného auditu bolo posúdenie celkového fungovania obce z viacerých hľadísk:

- **Organizácia/organizačné zabezpečenie**
- **Analýza hospodárenia obce**
 - **rozpočet obce**
 - **analýza výdavkov**
 - **obstarávanie a realizácia investičných akcií**
 - **energetika**

V prvom kroku boli od zástupcov obecného úradu vyžiadané podklady, na základe ktorých by bolo možné získať základný prehľad o hospodárení obce, identifikovať problematické oblasti (prípadne nedostatky v nich) a následne sa zamerať na ich popis a návrh možného riešenia. Zoznam podkladov bol nasledujúci:

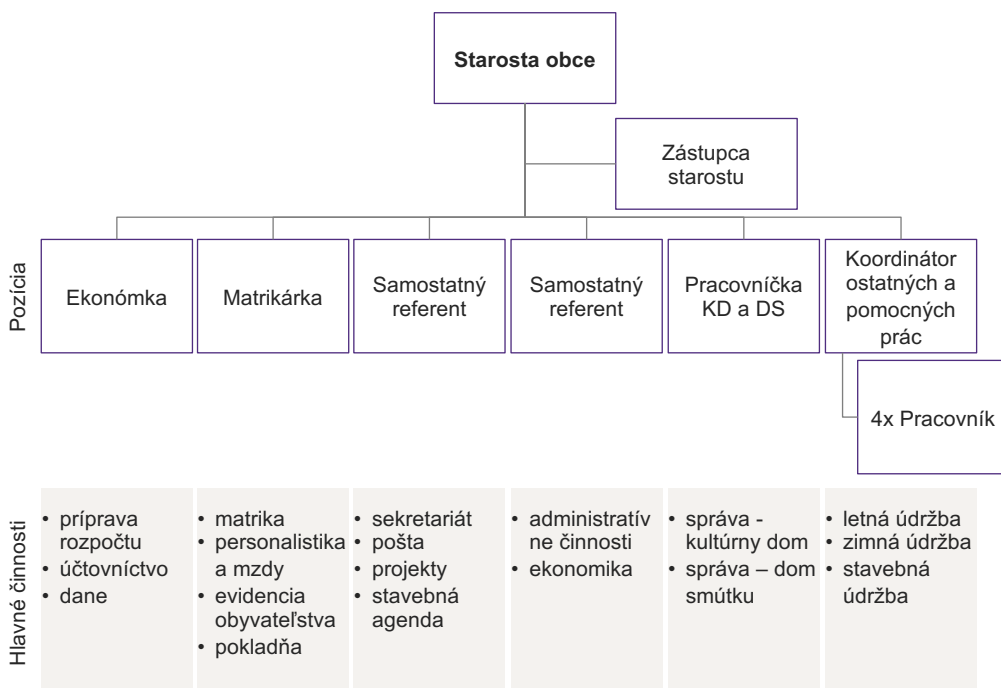
- Rozpočet obce a jeho skutočné plnenie za obdobie rokov 2015 – 2018
- Všetky uzatvorené zmluvy za obdobie rokov 2015 – 2018, vrátane prehľadu ich plnenia (vecný a finančný)
- Prehľad projektov realizovaných z dotačných schém / programov či už národných, alebo financovaných z EÚ.
- Uhradené dodávateľské faktúry za obdobie rokov 2015 – 2018
- Uzatvorené zmluvy s vybranými dodávateľmi s významným podielom na celkovej výške uhradených faktúr
- Organizačná štruktúra obecného úradu
- Uznesenia Obecného zastupiteľstva

Audit/analýza hospodárenia obce – súhrnné hodnotenie

Celkové hodnotenie externého auditu/posúdenia fungovania a hospodárenia obce Partizánska Ľupča bolo vykonané na základe porovnania štandardov so zisteným stavom na tvári miesta. Každá oblasť je hodnotená podľa toho do akej miery spĺňa štandardné kritériá pre danú oblasť.

Oblasť	Hlavné zistenia a odporúčania	Hodnotenie
Organizácia/organizačné zabezpečenie	- vytvoriť pozíciu správcu obecného majetku s dlhodobým mandátom - zriadiť obecný podnik verejnoprospešných služieb („komunálny podnik“) - pripraviť koncepciu rozvoja obce	
Analýza hospodárenia obce – rozpočet obce	- mierny rozpočtový prebytok - Pomerne vysoká finančná účasť obce na prevádzku školy a ZPS KARITA viac ako 0,5 mil EUR (2015-18) - odporúčame vybudovanie reportovacieho systému (kvázi manažérske účtovníctvo) - odporúčame analýzu fungovania ZŠ a MŠ, ZPS KARITA	
Analýza hospodárenia obce – obstarávanie a realizácia investičných akcií	- od roku 2013 dve spoločnosti realizovali všetky väčšie investičné akcie/stavebné zákazky - v rámci procesov obstarávania nedochádzalo k využitiu všetkých možností na maximalizáciu efektu pre obec (formálne robené/nerobené prieskumy trhov, výber z jedného uchádzača, zo siedmich najväčších dodávateľov za sledované obdobie v súčasnosti už traja majú ukončenú podnikateľskú činnosť ...) - nedostatočná kvalita príprava zadaní (viď. ZPS KARITA) a následná nedostatočná kontrola pri preberaní prác	
Energetika	- vysokej energetickej náročnosti vybraných prevádzkovaných objektov - Absencia centrálnej zmluvy na dodávku elektrickej energie - Odporúčame zrealizovať posúdenie celkovej energetickej koncepcie obce	

Organizačná štruktúra obecného úradu

Zistenia a odporúčania

Z organizačného pohľadu je riadenie obce kapacitne nastavené optimálne, Pre zlepšenie fungovania správy obce a elimináciu niektorých problémových oblastí popísaných v tejto správe odporúčame realizáciu nasledujúcich koncepčných krokov:

- vytvoriť pozíciu správcu obecného majetku s dlhodobým mandátom, v ktorého kompetencii by bola evidencia hnutelného a nehnuteľného majetku (autá, mechanizmy, budovy, cesty, chodníky), evidencia realizovaných opráv a rekonštrukcií z vecného aj finančného hľadiska, návrhy krátkodobého a strednodobého plánu opráv a rekonštrukcií.
- zriadiť obecný podnik verejnoprospešných služieb („komunálny podnik“), ktorý by zastrešoval zimnú a letnú údržbu ciest a chodníkov v obci, starostlivosť o obecnú zeleň, verejné osvetlenie a prípadné ďalšie činnosti s potenciálom neskoršieho poskytovania služieb okolitým obciam.
- pripraviť koncepciu rozvoja obce, na základe ktorej by bolo možné plánovať aj úpravy v organizácii obce, prípravu budúcich rozpočtových východísk a predpokladov ap.

Analýza hospodárenia obce - rozpočet obce

Obec Partizánska Ľupča (vrátane transferov príspevkov na ZS a MS, resp. ZPS KARITA) hospodárila v posudzovaných rokoch (2015-2018) z finančnými prostriedkami na úrovni cca 1,5 mil. EUR ročne v členení na:

Príjmy obecného rozpočtu:

- bežné príjmy (viac ako 90% z celkových príjmov)
- kapitálové príjmy (obvykle do 5% z celkových príjmov)
- príjmové finančné operácie (obvykle do 5% z celkových príjmov)

Výdaje obecného rozpočtu:

- bežné výdavky (cca 90% z celkových výdavkov)
- kapitálové výdavky (obvykle od 10% do 25% z celkových výdavkov)
- výdavkové FO (splátky istiny úverových zdrojov; obvykle od 10% do 20% z celkových výdavkov)

Prehľad hospodárenia obce za posudzované obdobie 2015 – 2018 – konsolidovaný manažérsky pohľad

	2015			2016			2017			2018			
Skutočnosť	Príjmy	Výdavky	Saldo	Príjmy	Výdavky	Saldo	Príjmy	Výdavky	Saldo	Príjmy	Výdavky	Saldo	Saldo 2015-18
Partizánska Ľupča - konsolidovane	1 718 482	1 640 216	78 266	1 559 263	1 534 988	24 275	1 630 910	1 538 633	92 277	1 836 552	1 791 649	44 903	239 721
Partizánska Ľupča - obec	1 706 114	1 275 852	134 926	1 418 895	792 289	215 041	1 370 494	675 388	239 188	1 565 751	839 679	196 799	785 954
z toho príspevok na ZS a MS	283 336			269 037			301 620			329 594			
z toho príspevok na KARITA	12 000			142 528			154 298			199 679			
ZS a MS Partizánska Ľupča	12 368	350 184	-54 480	39 584	445 752	-137 131	36 355	457 409	-119 434	38 768	490 776	-122 414	-433 459
Zariadenie pre seniorov KARITA	0	14 180	-2 180	100 784	296 947	-53 635	224 061	405 836	-27 477	232 033	461 194	-29 482	-112 774

Zistenia a odporúčania

- obec bola počas posudzovaného obdobia schopná udržiavať mierny rozpočtový prebytok
- obec prispela v rámci posudzovaného obdobia na prevádzku školy a ZPS KARITA viac ako 0,5 mil EUR
- je potrebné zlepšiť adresnosť účtovania hlavne výdavkových položiek, problém nie je zásadný a v priebehu posudzovaných období došlo, hlavne v roku 2018 k zlepšeniu situácie
- pre zlepšenie podpory finančného riadenia obce a zvýšenia priebežnej kontroly odporúčame vybudovanie reportovacieho systému, ktorý by umožnil priebežne sledovať vývoj hospodárenia obce a zároveň by umožnil analytické sledovanie položiek v logických blokoch (kvázi manažérské účtovníctvo)
- vzhľadom k vyššie uvedenej pomerne vysokej finančnej podpore obce smerom k ZS a MS, resp. ZPS KARITA, odporúčame analýzu fungovania týchto subjektov a prípravu strednodobej koncepcie ich rozvoja, resp. posúdenie udržateľnosti týchto činností vo vzťahu k hospodáreniu a rozvoju obce

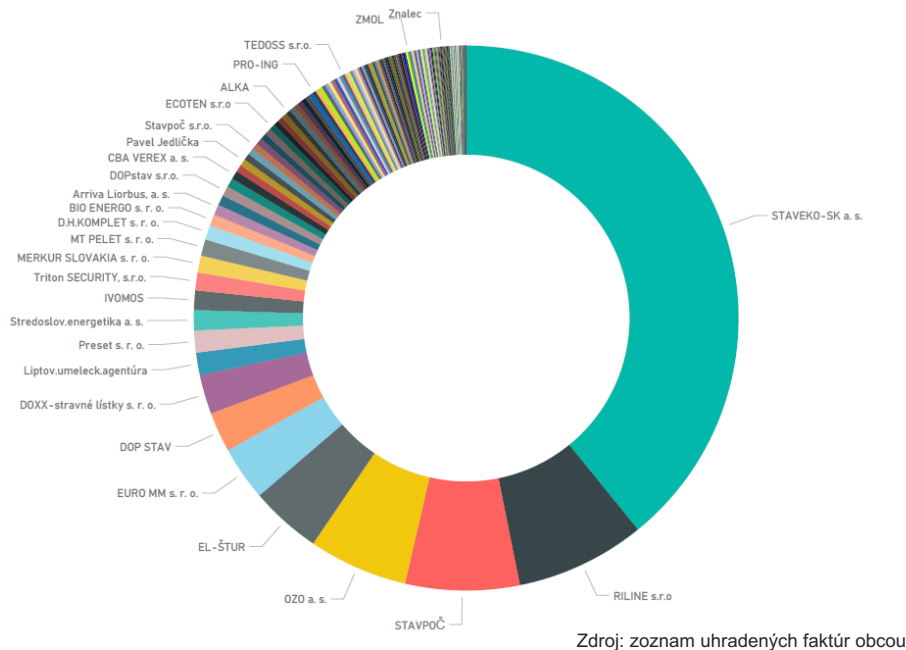
Analýza hospodárenia obce – analýza výdavkov

V rámci posúdenia zmluvných vzťahov obce boli v prvom kroku vyžiadané uhradené faktúry za obdobie rokov 2014 – 2018.

Pri analýze uhradených faktúr je boli zistené nasledovné skutočnosti:

Celkový počet faktúr v sledovanom období	1 745
Celkový počet dodávateľov, ktorým boli uhradené faktúry	256
Celkový objem uhradených finančných prostriedkov (EUR)	1 720 581

Prehľad dodávateľských faktúr za obdobie rokov 2015 - 2018

Prehľad najvýznamnejších dodávateľov

Názov subjektu	IČO	Predmet dodávky	Suma faktúr (EUR)
STAVEKO-SK a. s.	43900542	Výstavba DSS Karita	669 053,93
RILINE s. r. o.	36745821	Výstavba / Oprava ciest a komunikácií	131 560,52
Ing. Franitšek Jendroľ STAVPOČ	14167361	Výstavba multifunkčného ihriska	115 702,58
OZO a. s.	36380415	Odvoz a likvidácia odpadu	100 566,73
EL-ŠTUR	41737261	Oprava a údržba energ. zariadení	72 195,70
EURO MM s. r. o.	45992401	Nábytok - DSS Karita, oprava strechy DSS	55 005,07
DOP STAV	41736737	Oprava ciest a komunikácií	40 551,93
Spolu			1 184 636,46

Zistenia a odporúčania

Z celkového objemu uhradených finančných prostriedkov bolo 69 % uhradených siedmym subjektom v celkovom objeme 1 184 636 EUR.

Zo siedmich uvedených spoločností v súčasnosti už tri neexistujú, čo môže indikovať skutočnosť, že išlo o účelovo založené spoločnosti za účelom realizácie konkrétnej zákazky (zákaziek) a ich následnú likvidáciu, čím môže pre obec PL vzniknúť problém pri reklamácii dodaných služieb.

Analýza hospodárenia obce – obstarávanie a realizácia investičných akcií

Obstarávanie tovarov a služieb si zabezpečuje Obec prostredníctvom externého dodávateľa v oblasti verejného obstarávania. Všetky súťaže prebiehajú v súlade so zákonom č. 343 / 2015 Z. z. o VO. Na základe ABC analýzy výdavkov za posudzované obdobie sme sa zamerali na najvýznamnejších dodávateľov a najvýznamnejšie realizované akcie.

ZPS Karita – vysúťažený dodávateľ (jediný uchádzač) v hodnote 1 085 tis. EUR

Zistenia a odporúčania

- V prípade obstarávania výstavby ZPS Karita boli do súťaže prihlásené dva subjekty, pričom jeden z nich bol v priebehu procesu vyradený zo súťaže z dôvodu nesplnenia podmienok súťaže. Fakticky teda súťažil jediný subjekt – spoločnosť STAVEKO-SK, a. s.
- Súčasne externý pracovník, ktorý zabezpečoval proces verejného obstarávania vykonával pri realizácii stavby ZPS Karita stavebný dozor, čo môže indikovať možný konflikt záujmov.
- Časté zmeny v projekte počas realizácie
- Projekt nezodpovedal potrebám konečného predmetu užívania budovy – šírka dverí v celej budove nevhodná pre manipuláciu s imobilnými klientami zariadenia, absentujúce bezbariérové prístupy do budovy aj v rámci budovy, pavilón s izbami klientov na poschodí bez výťahu, prípadne inštalovanej plošiny pre imobilných klientov, potreba dodatočného nákupu záložného zdroja pre prevádzku výťahu v objekte.
- Nízka kvalita stavebných prác, z toho v súčasnosti vyplývajú zvýšené nároky na prevádzkové náklady (časté opravy, resp. potreba rekonštrukcií – výmena dverí za protipožiarne, nedostatky v elektroinštalácii – absencia 380V pre práčovňu ...).
- Zákazku zrealizovala spoločnosť STAVEKO – SK, a. s. zo Žiliny. Nábytok dodala spoločnosť EURO MM, s. r. o. zo Žiliny, ktorá už v súčasnosti neexistuje.
- Následnú opravu strechy realizovala rovnako spoločnosť EURO MM, s. r. o.

Obrázok ilustruje plánovaný hlavný vstup do objektu, do pozornosti dávame hlavne „bezbariérový prístup pre klientov KARITA“.

Analýza hospodárenia obce – obstarávanie a realizácia investičných akcií

Výstavba infraštruktúry v lokalite Kamence

Súťaž, ktorej predmetom bola výstavba infraštruktúry v lokalite Kamence bola rozdelená na 4 časti – komunikácia, chodníky - podložie, obrubníky a poklopy, chodníky – dlažba. Všetky 4 súťaže prebehli v roku 2013 a zloženie súťažiacich bolo nasledovné:

Súťaž	Uchádzač	Cena	Poradie
Časť 1: Komunikácia	STAVEKO-SK, a. s., Žilina	29 995,75	1.
	DaEx, s. r. o., Martin	30 747,70	2.
	RAC, spol. s. r. o., Šaľa	31 398,74	3.
Časť 2: Chodníky - podložie	STAVEKO-SK, a. s., Žilina	18 941,78	1.
	DaEx, s. r. o., Martin	20 180,65	2.
	EURO MM, s. r. o., Žilina	20 380,65	3.
Časť 3: Obrubníky a poklopy	EURO MM, s. r. o., Žilina	19 039,87	1.
	STAVEKO-SK, a. s., Žilina	19 170,68	2.
	Ján Šturek	21 620,99	3.
Časť 4: Chodníky - dlažba	EURO MM, s. r. o., Žilina	29 735,58	1.
	Ján Šturek	30 385,38	2.
	PROFI STAV TEAM, s. r. o.	30 829,51	3.

Realizácia akcie prebehla v 2 etapách:

Etapa I: v roku 2013 - 2014 – rozdelená na 4 zákazky

Zákazka	Realizátor	Cena
Časť 1: Komunikácia	STAVEKO-SK, a. s., Žilina	29 995,75
Časť 2: Chodníky - podložie	STAVEKO-SK, a. s., Žilina	18 941,78
Časť 3: Obrubníky a poklopy	EURO MM, s. r. o., Žilina	19 039,87
Časť 4: Chodníky - dlažba	EURO MM, s. r. o., Žilina	29 735,58

V rámci Etapy I. chodníky drahšie ako cesta

Etapa II: v roku 2018 – realizátor spoločnosť RILINE, s. r. o., Ružomberok v celkovej hodnote 87 592, 44 EUR (počas realizácie boli urobené dva dodatky k zmluve).

V rámci Etapy II. zrekonštruovaná aj cesta na inej ulici, ktorá nie je podložená žiadnou zmluvou, z ktorej by toto plnenie explicitne vyplývalo.

Zistenia a odporúčania

Za pozornosť stojí porovnanie víťazných cien zákaziek uvedených v tabuľke – konkrétne Časť 1 Komunikácie, ktorej predmetom bola úprava podložia, vybudovanie dočasnej vrchnej vrstvy komunikácií, kde vysúťažená víťazná cena v vo výške 29 995,75 EUR je iba o 260 EUR vyššia ako vysúťažená víťazná cena za Časť 4: Chodníky – dlažba, ktorej predmetom bolo samotné polozenie dlažby na pripravené podložie chodníka (realizované v samostatnej zakázke – Časť 3).

Pri pohľade na uvedenú tabuľku je zrejmé, že uvedené zákazky si „rozdělili“ dve spoločnosti zo Žiliny – STAVEKO – SK, a. s. a EURO MM, s. r. o., čo samo o sebe vzbudzuje podozrenie.

Analýza hospodárenia obce – obstarávanie a realizácia investičných akcií

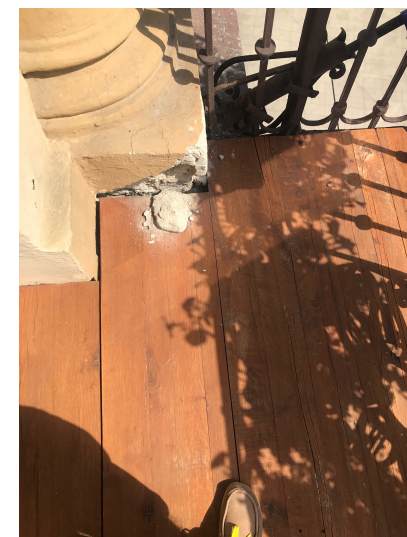
Výstavba multifunkčného ihriska

Multifunkčné ihrisko bolo realizované na základe dotácie od vlády SR v hodnote 40 000 EUR.

Obec však musela investovať cca 70 000 EUR zabezpečených formou úveru z banky.

Účelnosť takéhoto ihriska vzhľadom k lokalite obce a súčasným možnostiam športového vyžitia a nízkej vyťaženosti vybudovaného ihriska je diskutabilná, rovnako ako pridaná hodnota celého projektu.

Zákazku zrealizovala spoločnosť Ing. František Jendroľ STAVPOČ, ktorá už v súčasnosti neexistuje. Zároveň priamo na objekte je informácia o inom realizátorovi diela.

Zistenia a odporúčania

Pri pohľade zmluvy a uhradené dodávateľské faktúry v rokoch 2015 – 2018 je zrejmé, že uvedené dve spoločnosti realizovali všetky (na pomery Obce) veľké stavebné zákazky od roku 2013 s výnimkou vybudovania multifunkčného ihriska, ktoré však bolo z časti financované z dotačných prostriedkov vyčlenených Vládou SR.

Vzhľadom na rozsah akcií a spôsobu obstarania je možné predpokladať, že došlo k neefektívnemu vynaloženiu časti investičných prostriedkov, a zároveň musíme konštatovať, že kvalita dodávok bola často nízka (viď. ZPS KARITA, rekonštrukcia podlahy balkóna obecného úradu ...) Preto odporúčame v rámci organizačných opatrení zriadenie novej pracovnej pozície správcu obecného majetku.

Odporúčame pri každom investičnom zámere v rámci finančnej a investičnej komisie pripraviť analýzu dopadu akcie na rozpočet obce a súlad s koncepciou rozvoja obce, vrátane cost benefit analýzy pri významnejších investíciách.

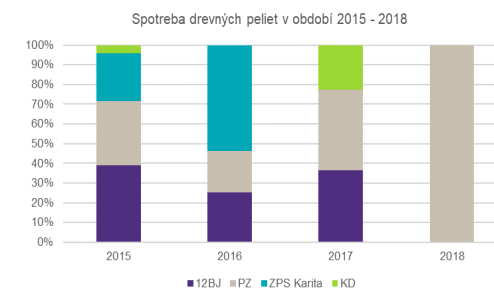
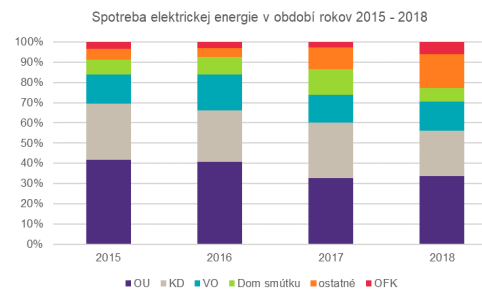
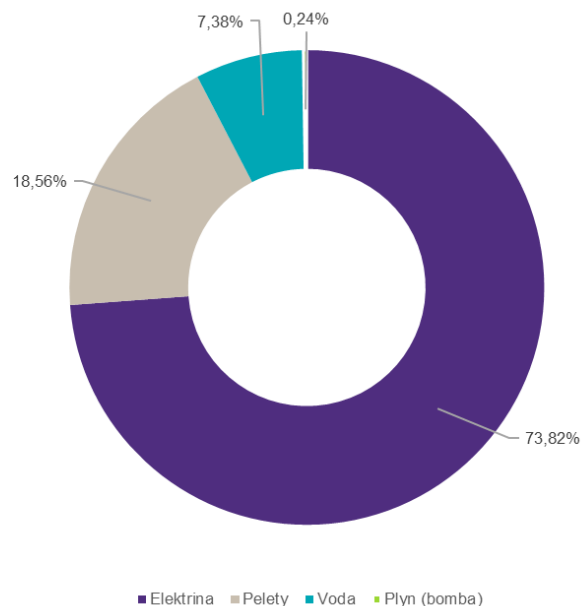
V rámci procesov obstarávanie v určitých prípadoch použiť pre objektívnejšie stanovenie predpokladanej hodnoty prieskum trhu prostredníctvom RFI.

Analýza hospodárenia obce - energetika

Hospodárenie obce v oblasti energetiky je determinované predovšetkým obmedzeným prístupom k dostupným zdrojom energie. Obec nemá vybudovanú distribučnú sieť zemného plynu, nakoľko v jej okolí nie je vybudovaná infraštruktúra SPP-distribúcia, a. s. a tým pádom nemôže využívať zemný plyn ako zdroj energie

V oblasti energetiky je primárnym zdrojom elektrická energia, ktorú obec využíva na dodávku elektriny a čiastočne aj tepla. Obec má podpísané zmluvy na dodávku elektriny so spoločnosťou Stredoslovenská energetika, a. s., samostatne za každý objekt. Jednotlivé zmluvy sú pravidelne obnovované.

Dodávky tepla sú v objektoch vo vlastníctve Obce zabezpečované prostredníctvom spaľovania drevných peliet.

Zistenia a odporúčania

- Náklady vynaložené obcou na spotrebu energií vychádzajú predovšetkým z vysokej energetickej náročnosti vybraných prevádzkovaných objektov (napr. Kultúrny dom, ktorého spotreba elektrickej energie predstavuje viac ako 25 % nákladov z celkových nákladov na elektrickú energiu, čo je pri príležitostne využívanom objekte vysoký podiel). Vyšší podiel má už iba Obecný úrad, ktorý však funguje na dennej báze počas celého roka.
- Spotreba drevných peliet je rozdelená pomerne rovnomerne medzi 4 objekty – 12 obecných bytových jednotiek (12 BJ), požiarnu zbrojnicu (PZ), ZPS Karita a kultúrny dom (KD). V prípade PZ však výška spotreby peliet nedáva logiku, keďže ide o dobrovoľný hasičský zbor, ktorý nedrží nepretržitú pohotovostnú službu a výmerou ani zďaleka nedosahuje parametre 12 BJ alebo ZPS Karita.
- Odporúčame zrealizovať posúdenie existujúceho stavu objektov prevádzkovaných obcou a navrhnúť možné riešenia s cieľom zvýšenia energetickej efektívnosti a s tým spojeného dosiahnutia úspor (vytvorenie ostrovej prevádzky, posúdenie možností garantovanej energetickej služby a pod.)
- Pri výbere dodávateľa elektriny odporúčame centrálné obstaráť dodávku pre všetky odberné miesta v kompetencii obce, prípadne z jej dosahom (KARITA, ZS)

Grant Thornton

An instinct for growth™

[grantthornton.sk](https://www.grantthornton.sk)

© 2019 Grant Thornton Valuations s.r.o. All rights reserved.

Grant Thornton Valuations s.r.o. is a member firm of Grant Thornton International Ltd (Grant Thornton International). References to Grant Thornton are to Grant Thornton International or its member firms. Grant Thornton International and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered independently by the member firms.